

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 236 (5610)
СЕРАДА
14
КАСТРЫЧНИКА
1936 г.
Год выдання XX

СЁННЯ ў НУМАРЫ:

Г. Гольд — Баракба за демократыю ў Іспаніі.
С. Шушніч — Настала пшаснае жыццё.
Р. Фралоў — Багаты ўраджай.
С. Семашкіна — Тысячлікі.
Мадрыд павінен стаць магіяй фашызма — Прамова іспанскага міністра замежных спраў Дэль Вайо на мітынгу моладзі Мадрыда.
Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі.

ДЗЕНЬ УРАДЖАЮ

Сёння калгаснае сялянства нашай краіны святкуе дзень ураджая. Сёння падвойцца вынікі сельскагаспадарчага года. З розных канцоў нашай ордэнаванай рэспублікі дзю радасныя весткі аб рекордных рабоце калгасных стаханавцаў, аб выдатных дасягненнях людзей, афіцыйных тэхніках, аб багатым і прадукцыйным, завышаным сумленнай і ўдзяльнай працай.

Сіла калгаснага ладу якая і ацвярджае сялянства. Толькі гэты лад, калектывізм і ўдзяльна праца маюць перамагчы тысячы трудностей, оустрадаемых на кожным кроку ў сувязі з засухай, ахаліўшай многія раёны нашай рэспублікі, калі прыходзіла змагацца з пшчотай, адважвацца на ўдзятай барацьбе кожны пшчоты хлеба, кожны кілограм ільноваласна, бульбы і гародніны.

Гейсальны словы пяціга прагавора таварыша СТАЛІНА: «... калі ўсе калгаснікі, — усе, а не толькі большасць, будуць працаваць сумленна, — калгасы ацвярджаю прадукцыйны, яны ацвярджаю ўсім дзюбам і наша краіна стане самай багатай краінай у свеце». Гэтыя заклікі словы прагавора паднялі імямі ільноваласна калгасным селянствам. Яны глыбока лялі ў сэрца кожнага сумленнага калгасніка, яны сталі сілай барацьбы міліянаў за сумленную і ўдзяную калгасную працу. Следуючы ўказанням валаіка прагавора, наша калгасная вёска гіганцкімі крокамі пайшла наперад.

Славаўскі рух, які нарадзіў у калгаснай вёсцы герояў і героіні, сямічэскай працы, расце і калгасна быстрае. Зараз у калгаснах з новай меркай пашыраюцца і апані работы. Калі год таму назав ільноваласна прыходзілася перакарнаваць, што можна дасягнуць пры апрацоўцы 18-га нумару, то ў гэтым годзе нават 18 нумар нёгога не азіявіш. Ужо ёсць калгасы ў Аршчынскім, Бугакашэўскім і інш. раёнах, якія зяюць ільноваласна 22—26 нумарамі.

Калі ў мінулым годзе тысячы пшчоты бульбы з гектара лічылася непрыяўняльным рекордам ураджайнасці, то ў гэтым годзе мы ўжо ў калгасе «Малк соцыялізма» Барыскага раёна, у зяюе Андрэя Антонавіча Шмафеева маем ураджай бульбы 500 пшчотараў з гектара. У будучым годзе дла абавязкова 600 пшчотараў з гектара — упэўнена заявілі зяюныя энтузіасты т. Шмафееў. У калгасе «Правда», Ільскага раёна, зяюе Касцяна Андрэя перакрыла рекорд Шмафеева і дала ільноваласна бульбы ў 550 пшчотараў з гектара.

Усё новае і новае рэкорды ўраджайнасці даюць стаханавцы сельскай гаспадаркі. Ныма прадастаў у калгаснай вытворчасці. Азавоўваючы вышэйшыя арганізацыйныя пшчоты і тэхнікі, па — стаханавцы пшчоты фактар часу, ведучы ўлікі па мінуты, выкарыстоўваючы рашчынальна машыны, угнаенне, якую цытавую сілу, людзі твораць пшчоты.

Транспарт Гуткоўскі са Старадарожскай МТС на трактары ХТЗ ужо ўзараў 1100 гектараў, заказаноў 2254 кілаграмы гаручага. Дла капіа сэзона Гуткоўскі даў слова выпрадаваць 1300 гектараў. Па 1

Усё новае і новае рэкорды ўраджайнасці даюць стаханавцы сельскай гаспадаркі. Ныма прадастаў у калгаснай вытворчасці. Азавоўваючы вышэйшыя арганізацыйныя пшчоты і тэхнікі, па — стаханавцы пшчоты фактар часу, ведучы ўлікі па мінуты, выкарыстоўваючы рашчынальна машыны, угнаенне, якую цытавую сілу, людзі твораць пшчоты.

Транспарт Гуткоўскі са Старадарожскай МТС на трактары ХТЗ ужо ўзараў 1100 гектараў, заказаноў 2254 кілаграмы гаручага. Дла капіа сэзона Гуткоўскі даў слова выпрадаваць 1300 гектараў. Па 1

НА ПЛЕНУМЕ МЕНСКАГА ГОРСОВЕТА

10 і 11 кастрычніка ў памяшканні клуба металістаў абавіся пленум менскага гаральскага савета. Пленум засадуху даклад та. Жуковіч аб ходзе абмеркавання праекту сталінскай Канстытуцыі і пшчоты дла д'зэаў Саветаў і артыкулаў «Правды» і «Звядзі» на гэталу пшчоты.

Длачатыя азначылі, што пасля апублікавання праекту сталінскай Канстытуцыі на прадырмствах Менска былі прадэзаны схоты, на якіх абмеркаваўся праект. Але глыбокае вывучанне гэтага важнейшага гістарычнага дакумента не было арганізавана. У гэтым вельвазара рна прэзідыум гарасвета і не зусім правільна падкрэслілі ў сваіх выступленнях газетны «Правда» і «Звядзі».

Пасля выступленняў «Правды» і «Звядзі» гарасвет узамініў арганізаваную работу па вывучэнню праекту Канстытуцыі і пшчоты дла д'зэаў Саветаў. Прэзідыум мабілізаваў 50 членаў гарасвета на найбольш асцяжаны ўчасткі дла длапамогі ў арганізацыі абмеркавання праекту Канстытуцыі.

М. В. РУДЗІТАК, П. С. ХРУШЧОФ і М. А. ЧЕРНОФ на будаўніцтве ўсесаюзнай сельскагаспадарчай вышэйшай школы ў г. М. А. ЧЕРНОФ у таварышні Рудзятка, Хрушчоў і Чорноф гутарыць з начальнікам будаўніцтва т. КАРАСТАШЭВІЧ.

Ваенна-фашысцкі мяцеж у Іспаніі

Становішча на фронтах. — Урадавыя войскі рыхтуюць контрнаступленне на цэнтральным фронце. — Буйнае паражэнне мяцежнікаў у раёне Малагі. — Мадрыд рыхтуецца да абароны.

МАДРЫД, 12 кастрычніка. (БЕЛТА). Дзённая зводка ваеннага міністэрства паведамляе, што на арагонскім фронце, у раёне Уэска, урадавыя войскі захапілі Гранах і Салас і Касасіа, абавішы атаку праціўніка, які імкнуўся зноў заўлаваць гэтай пазіцыі. Праціўнік панёс вялікія страты. Урадавыя войскі пачалі атаку на ўмацаваныя пазіцыі. Калі калона мяцежнікаў набліжалася да лініі ўрадавых войск, паказалася 10 урадавых самалётаў, якія памылкова былі прыняты мяцежнікамі за самалёты, прысланыя ім на дапамогу. Самалёты скінулі бомбы і абстрэлі мяцежнікаў кулямётным агнём. Адначасна мяцежнікі атакавалі наземныя часты. Забіта 2 тыс. мяцежнікаў. Шмат мяцежнікаў ралена і захавана ў палон. Тры роты ацалела палі мяцежнікаў прыбылі на гаразкіх у разамчэнне ўрадавых войск і залялі.

Учора самалёты мяцежнікаў зноў ляталі над Мадрыдам і скідалі лістоўкі з патрабаваннем капітуляцыі.

На цэнтральным фронце ў раёне Баргас праціўнік, які прабаваў атакаваць пазіцыі ўрадавых частей, быў адкінут, пакінуўшы шмат забітых і раленых.

ЛОНДАН, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Іспаніі, сёння раёнцы ўрадавых войскі пачалі падрыхтоўку да буйнага контрнаступлення ў раёне Навальерыя і Сан-Мартына да Вальды-Ільсіас (на захад ад Мадрыда).

З мэтай прарваць фронт двух армій мяцежнікаў, якія злучыліся ў гэтым раёне, пачалося праасоўванне ўрадавых артылерыйскіх і кулямётных частей. Машыны, грузавыя боепрыпасамі, ідуць з Мадрыда па ўсіх дарогах, якія вядуць на захад.

Згодна весткам, урадавыя войскі атакавалі пазіцыі мяцежнікаў у раёне Баргас і прымуслі праціўніка адступіць.

Астурыйскія гарнізны прадаўжаюць займаць новыя раёны Овiedo.

«Дэйлі геральд» паведамляе, што мяцежнікі падрыхтавалі буйнае наступленне на Стэтану праза Касарэс і Манілью (пункты ў правінцыі Малага, недалёка ад граніцы правінцыі Калікс). Яны скантраліравалі 9 тысяч чалавек, у тым ліку тысячы сялян, завербаваных у прымушовам парадку, і два пшчотных палкі. Па дарозе з Калікса мяцежнікі білі тасна грабілі і руйнавалі населеныя тэрыторыі. Урадавыя войскі чакалі атакі на ўмацаваныя пазіцыі. Калі калона мяцежнікаў набліжалася да лініі ўрадавых войск, паказалася 10 урадавых самалётаў, якія памылкова былі прыняты мяцежнікамі за самалёты, прысланыя ім на дапамогу. Самалёты скінулі бомбы і абстрэлі мяцежнікаў кулямётным агнём. Адначасна мяцежнікі атакавалі наземныя часты. Забіта 2 тыс. мяцежнікаў. Шмат мяцежнікаў ралена і захавана ў палон. Тры роты ацалела палі мяцежнікаў прыбылі на гаразкіх у разамчэнне ўрадавых войск і залялі.

Учора самалёты мяцежнікаў зноў ляталі над Мадрыдам і скідалі лістоўкі з патрабаваннем капітуляцыі.

На цэнтральным фронце ў раёне Баргас праціўнік, які прабаваў атакаваць пазіцыі ўрадавых частей, быў адкінут, пакінуўшы шмат забітых і раленых.

ЛОНДАН, 13 кастрычніка. (БЕЛТА). Як паведамляюць з Іспаніі, сёння раёнцы ўрадавых войскі пачалі падрыхтоўку да буйнага контрнаступлення ў раёне Навальерыя і Сан-Мартына да Вальды-Ільсіас (на захад ад Мадрыда).

З мэтай прарваць фронт двух армій мяцежнікаў, якія злучыліся ў гэтым раёне, пачалося праасоўванне ўрадавых артылерыйскіх і кулямётных частей. Машыны, грузавыя боепрыпасамі, ідуць з Мадрыда па ўсіх дарогах, якія вядуць на захад.

Згодна весткам, урадавыя войскі атакавалі пазіцыі мяцежнікаў у раёне Баргас і прымуслі праціўніка адступіць.

Астурыйскія гарнізны прадаўжаюць займаць новыя раёны Овiedo.

Але ў тагочасным Мадрыдзе не было яшчэ арганізаванага пратэста. Яшчэ аднаго дня ў саім гістарычным лёсе: не было тады ў Мадрыда ўрадавага ўдзелу, што ён выкарыстоўваў Іспанію. Не было тады ні сацыялістычнай, ні камуністычнай партыі, ні федэрацыі аб'яднанай сацыялістычнай моладзі, ні міліянаў рабочых на ўсім свеце — нашых духоўных сяброў на гэтай рашчыннай барацьбе з рэакцыяй і фашызмам.

Нахай-жа з'явіліся гэты Мадрыд, якога мы чакаем, няхай ён успомніць барацьбу Парыжскай Комуны, няхай успомніць, як слаўны перагвардскі пратэст браву штурмам Вімні палат.

Мадрыд будзе магіяй фашызма! Але гэты будзе толькі пры ўмове, што кожны з нас будзе гатовым узяць абвінчаны аб абвінчаны і лятату, каб вырваць фашызма гэта магію. За кожным «Мы не працуемі фашызма!» — павінны паследаваць справы.

Бурная аваяная віталі ўдзяльнікі мітынга ааклі Вайо.

Мадрыд будзе магіяй фашызма! Але гэты будзе толькі пры ўмове, што кожны з нас будзе гатовым узяць абвінчаны об обвінчаны і лятату, каб вырваць фашызма гэта магію. За кожным «Мы не працуемі фашызма!» — павінны паследаваць справы.

Бурная аваяная віталі ўдзяльнікі мітынга ааклі Вайо.

Мадрыд будзе магіяй фашызма! Але гэты будзе толькі пры ўмове, што кожны з нас будзе гатовым узяць абвінчаны об обвінчаны і лятату, каб вырваць фашызма гэта магію. За кожным «Мы не працуемі фашызма!» — павінны паследаваць справы.

Бурная аваяная віталі ўдзяльнікі мітынга ааклі Вайо.

Мадрыд будзе магіяй фашызма! Але гэты будзе толькі пры ўмове, што кожны з нас будзе гатовым узяць абвінчаны об обвінчаны і лятату, каб вырваць фашызма гэта магію. За кожным «Мы не працуемі фашызма!» — павінны паследаваць справы.

Бурная аваяная віталі ўдзяльнікі мітынга ааклі Вайо.

АБ ХОДЗЕ СІЛАСАВАННЯ КАРМОЎ І СЕНАШЭННЯ ДРУГОГА УКОСУ ПА СЕННЕНСКАМУ, ЖЛОБІНСКАМУ І ЛЕЛЬЧЫЦКАМУ РАЕНАХ

ПАСТАНОВА ЦК КП(б)Б

ЦК КП(б)Б азначае, што партыйна-савецкае кіраўніцтва Сяненскага, Жлобінскага і Лельчыцкага раёнаў, не глядзячы на рад узгаўняў ЦК, да гэтага часу не прынялі ўсіх неабходных мер у справе забеспячэння жывёлагадоўлі кармамі і прапанаваць прыняць неадкладныя меры, якія забяспечаць безумоўнае выкананне плана сіласавання і сенакашэння другога ўкосу.

Папярэдаўні стварылі РВК і сакратары РВК Сяненскага, Жлобінскага і Лельчыцкага, а таксама астатніх асуджальных раёнаў, не прымаючы плана сіласавання і сенакашэння другога ўкосу, што, калі яны не прымуць сур'ёзных мер да ліквідацыі стварыўшагася прарыву ў загатоўцы кармоў, — ЦК прымуша будзе наклаці на партыйна-савецкае кіраўніцтва ўказаных раёнаў стражынае партыйнае спаганне.

ЦК КП(б)Б паставіла: Указаць старшым райвыканкомам і сакратарам РВК КП(б)Б Сяненскага, Жлобінскага і Лельчыцкага раёнаў, не глядзячы на рад узгаўняў ЦК, да гэтага часу не прынялі ўсіх неабходных мер у справе забеспячэння жывёлагадоўлі кармамі і прапанаваць прыняць неадкладныя меры, якія забяспечаць безумоўнае выкананне плана сіласавання і сенакашэння другога ўкосу.

ЦК КП(б)Б паставіла: Указаць старшым райвыканкомам і сакратарам РВК КП(б)Б Сяненскага, Жлобінскага і Лельчыцкага раёнаў, не глядзячы на рад узгаўняў ЦК, да гэтага часу не прынялі ўсіх неабходных мер у справе забеспячэння жывёлагадоўлі кармамі і прапанаваць прыняць неадкладныя меры, якія забяспечаць безумоўнае выкананне плана сіласавання і сенакашэння другога ўкосу.

АБ СТАНОВІШЧЫ КАЛГАСАЎ ІМЯ ЛЕНІНА, „ПЕРАМОЖАЦ“ І „КОМІНТЭРН“, КЛІЧАЎСКАГА РАЕНА

ПАСТАНОВА БЮРО ЦК КП(б)Б

ЦК КП(б)Б азначае, што працягваючы становішча рады калгасоў (калгас імя Леніна, „Перамога“, „Комінтэрн“ і інш.), Клічаўскага раёна, устаноўлена, што з боку арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання, правядзення асноўных работ (копка бульбы, удым зялёна, апрацоўка ільну), таксама і выканання абавязанасцяў перад дзяржавай гэтыя калгасы вельмі астаюць, што сведчыць аб неадэкватнай кантралі даламозе ім з боку рашчынных партыйных і савецкіх арганізацый і неадэкватным веданні з іх боку калгасоў у рбне.

У калгасе імя Леніна, Бапшчэўскага сельсавета (старшыня калгаса Бэдакурскі) з 225 гектараў плана азімай сямбы длазасяна 54 гектары, на 5 кастрычніка не паліты са спеціяльна 23 гектары ільну, а іх да 8 гектараў пшчоты пшчоты пшчоты, таксама і выканання не прыстудлена, халі план сіласавання 200 тон, зяліва на гэце-ж часе паліты пшчоты на 25 проц. плана, бульбы ўрада 8 гектараў з 97.

З-за нераспарадкасці праўлення калгаса і асуджасці з яго боку алашту аб людях — як на рабоце, так і ў быту — у калгасе ёсць выпадкі пшчоты на работу. Ад

нае праўленне калгаса з гэтага факту не зрабіла для сабе ўкосу і не знайшло ініцыяты выхаву, які прымушае да пшчоты рабочых рун з боку на ўборку бульбы.

Аналізуючы становішча ў калгасе „Комінтэрн“, Невіскага сельсавета (старшыня калгаса Койрыні) і ў калгасе „Перамога“, Васіскага сельсавета (старшыня калгаса Іаімавель).

ЦК абавязвае Клічаўскі РК і РВК наменці неадкладныя меры на арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання ўказаных калгасоў, у прыватнасці паліцыю прадукцыйнасці працы і праціўніцтва ў калгасе, узамініў алашту аб людях і іх абсуджасці і забеспячэнні выкананне гэтымі калгасамі сваіх абавязанасцяў перад дзяржавай.

Аналізуючы ЦК даручае пракурора рэспублікі расследаваць і вылічыць віноўных у развале работы ў калгасе імя Леніна, у парушэнні стацута сельсавескай, пшчоты калгаснай прадукцыі (ільну, бульбы) і зрыне палата рады важнейшых работ (азімай сямбы, сіласаванне, падбі зяліва і т. д.) з прыгнечнем вінаватых да суровейшай адказнасці. Аналізуючы расследаванне працесі ў калгасе „Комінтэрн“ і „Пераможац“.

У калгасе імя Леніна, Бапшчэўскага сельсавета (старшыня калгаса Бэдакурскі) з 225 гектараў плана азімай сямбы длазасяна 54 гектары, на 5 кастрычніка не паліты са спеціяльна 23 гектары ільну, а іх да 8 гектараў пшчоты пшчоты пшчоты, таксама і выканання не прыстудлена, халі план сіласавання 200 тон, зяліва на гэце-ж часе паліты пшчоты на 25 проц. плана, бульбы ўрада 8 гектараў з 97.

З-за нераспарадкасці праўлення калгаса і асуджасці з яго боку алашту аб людях — як на рабоце, так і ў быту — у калгасе ёсць выпадкі пшчоты на работу. Ад

нае праўленне калгаса з гэтага факту не зрабіла для сабе ўкосу і не знайшло ініцыяты выхаву, які прымушае да пшчоты рабочых рун з боку на ўборку бульбы.

Аналізуючы становішча ў калгасе „Комінтэрн“, Невіскага сельсавета (старшыня калгаса Койрыні) і ў калгасе „Перамога“, Васіскага сельсавета (старшыня калгаса Іаімавель).

ЦК абавязвае Клічаўскі РК і РВК наменці неадкладныя меры на арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання ўказаных калгасоў, у прыватнасці паліцыю прадукцыйнасці працы і праціўніцтва ў калгасе, узамініў алашту аб людях і іх абсуджасці і забеспячэнні выкананне гэтымі калгасамі сваіх абавязанасцяў перад дзяржавай.

Аналізуючы ЦК даручае пракурора рэспублікі расследаваць і вылічыць віноўных у развале работы ў калгасе імя Леніна, у парушэнні стацута сельсавескай, пшчоты калгаснай прадукцыі (ільну, бульбы) і зрыне палата рады важнейшых работ (азімай сямбы, сіласаванне, падбі зяліва і т. д.) з прыгнечнем вінаватых да суровейшай адказнасці. Аналізуючы расследаванне працесі ў калгасе „Комінтэрн“ і „Пераможац“.

У калгасе імя Леніна, Бапшчэўскага сельсавета (старшыня калгаса Бэдакурскі) з 225 гектараў плана азімай сямбы длазасяна 54 гектары, на 5 кастрычніка не паліты са спеціяльна 23 гектары ільну, а іх да 8 гектараў пшчоты пшчоты пшчоты, таксама і выканання не прыстудлена, халі план сіласавання 200 тон, зяліва на гэце-ж часе паліты пшчоты на 25 проц. плана, бульбы ўрада 8 гектараў з 97.

З-за нераспарадкасці праўлення калгаса і асуджасці з яго боку алашту аб людях — як на рабоце, так і ў быту — у калгасе ёсць выпадкі пшчоты на работу. Ад

нае праўленне калгаса з гэтага факту не зрабіла для сабе ўкосу і не знайшло ініцыяты выхаву, які прымушае да пшчоты рабочых рун з боку на ўборку бульбы.

Аналізуючы становішча ў калгасе „Комінтэрн“, Невіскага сельсавета (старшыня калгаса Койрыні) і ў калгасе „Перамога“, Васіскага сельсавета (старшыня калгаса Іаімавель).

ЦК абавязвае Клічаўскі РК і РВК наменці неадкладныя меры на арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання ўказаных калгасоў, у прыватнасці паліцыю прадукцыйнасці працы і праціўніцтва ў калгасе, узамініў алашту аб людях і іх абсуджасці і забеспячэнні выкананне гэтымі калгасамі сваіх абавязанасцяў перад дзяржавай.

Сёння дзень ураджаю і калектывізацыі

Багаты ўраджай

НЕ МЕНШ 1000 ЦЭНТНЕРАЎ У БУДУЧЫМ ГОДЗЕ

Калі палі пакрыліся зялёнай рунню, сэрцы калгаснікаў напоўніліся радасцю: спрыяючае надвор'е вясны абяцала багаты ўраджай. Але асудзілівае лета крыху сапсавала настрой калгаснікаў: думалася, што малая колькасць ападкаў адмоўна адбіцца на пасавах і знізіць ураджайнасць. Аднак, апасенні былі дарэмын. Правільна апрацаваныя і ўгнаеныя глебы, стварылі спрыяючыя ўмовы для росту і развіцця раслін. Гэта і забяспечыла калгасу багаты ўраджай.

Асабліва добра ўраджала бульба. Самаабавязальнасць калгаснікаў перавыкананая. Сярэдняя ўраджайнасць з гектара складае 200 цэнтнераў бульбы. На асобных участках калгас накіраваў на 250 цэнтнераў бульбы з гектара, а багатыя вопытныя гектары даюць на 500 цэнтнераў. Яшчэ большага ўраджая бульбы дабілася зялёна Касцяна Андрэя. На адным з сваіх вопытных гектараў зялёна накірала 550 цэнтнераў. Гэта-ж зялёна з вопытнага гектара кармовых буркоў атрымала 700 цэнтнераў.

Не адстаі і зялёны па досведу за Ільмом. Апрацоўка і паляванні з першых двух гектараў паказала, што ўраджай на гэтых абавязальнасцях вышэйшай. На гэтых гектарах зялёна Касцяна Андрэя. На адным з сваіх вопытных гектараў зялёна накірала 550 цэнтнераў. Гэта-ж зялёна з вопытнага гектара кармовых буркоў атрымала 700 цэнтнераў.

Ураджай зерных культур у калгасе таксама надзвычайны. Авіс і ячмень даў у сярэднім на 10 цэнтнераў з гектара, жэст — 11 цэнтнераў, а зялёна пшэніца — 20 цэнтнераў. Прычым з асобнага участка пшэніцы ў колькасці трох гектараў атрымала на 25,5 цэнтнера з кожнага гектара.

Такія вынікі сацыялістычнага спарова, унахат стыханнага багаты калгаснікаў за вышэйшай стабільнасці ўраджаю. У аснову гэтай багаты была пакладзена агра-тэхніка. Брыгады і зялёны калгас не адступалі ад яе ні на крок. Брыгады і зялёны калгас пачыналі з агра-тэхнічнага раёна, а зялёны калгас пачынаў з агра-тэхнічнага раёна.

Інтэрв'ю праводзіў апрацоўшчы глебы, сінтэз і догляд за пасавамі.

Зялёна Касцяна — ён-жа і партрэт калгаса — расказвае:

— Бульбу на сваім вопытным участку мы садзім па жытнішчы, узараным на зіму яшчэ ў пачатку вясны. Ранішэй вясной на зялёнаму ворыску селі суперфасфат на 7 цэнтнераў на гектар. Потым зялёна баранавалі, калі на 60 вазоў на гектар гною, узарвалі яго на глыбінку 18 сантыметраў. Па раллі селі калійную соль на 1,5 цэнтнера на гектар, а калі селі бульбу, то ў барану накладалі гною з разліку 30 вазоў на гектар. Бульба садзілася роўнамерна — 4 каліны на квадратны метр. У часе росту бульба абвяснялася расшпінкамі і абвяснялася матыгай 4 разы за дзень.

Такія-ж агра-тэхнічныя правілы ўжывалі на сваіх вопытных гектарах і брыгады. Астатняя бульба — 40 гектараў — таксама садзілася на добра ўгнаеннай глебе, толькі без уносу мінеральнага ўгнаення. Догляд за бульбай у часе росту быў такі-ж самы, як і на вопытных участках.

Атрыманы высокі ўраджай у гэтым годзе, калгаснікі значна павышлі свой дабрабыт.

Калгаснікі сям'і выпрацавалі на 900—1000 прададзень, атрымалі на 800—900 пудоў бульбы і на 90—100 пудоў ячменя. А такіх сям'яў у калгасе яшчэ няма. Узяць, да прыкладу, сям'ю былого данскага батрака Кісельчука Апанаса. За 8 месяцаў Кісельчук са сваёй жонкай, сынамі-падлеткамі выпрацавалі 700 прададзень, а да канца года выпрацавалі яшчэ мінімум 300 прададзень. У Кісельчука 7 душ сям'і, так што атрымала з калгаса ячменя і бульбы не толькі хопіць для сям'і, але і будзе што і прадаць. Хіба марыў Кісельчук Андрэй са сваёй жонкай Марыяй аб такім сытым, заможным жыцці, працуючы батраком у пана? Іпачайна бліжэй і аддаваў яны тады і ў вочы не бачылі, а зараз яшчэ іх амаль кожны дзень, бо атрымлівае з калгаса 30 пудоў пшэніцы.

Р. ФРАЛЮ, Калгас «Правда», Ельскага раёна.

Зялёна Ануфрыёўна ўважліва пра-чытала газеты, брашуры, рабіла сабе розныя адзнакі.

Калі на полі з'явіліся першыя прагаіны чорнай зямлі, па вуліцы зашуміла вада, прабіваючы сабе праход, Зялёна прышла ў рабочы камітэт саўтаса і раскрасіла «таямні-цую» сваіх записак.

«Утой кароў зусім нікі і ў гэтым вінаваты мы самі, закінулі гарод-нюю гаспадарку, не дае яна нам ураджаю, а тэтага не павіна быць. Кожны гектар намага гарода паві-нен даваць не горшы ўраджай, чым дабілася Марыя Дзямчэнка. За на-вішнне ўраджаю гародніны я беру сама».

У рабочым камітэце патрымалі Зялёну Ануфрыёўну. Праз некалькі дзён спыталі агукны срод рабочых усяго саўтаса, дзе зялёна ўзяла на сабе абавязальнасць амаганца за 500 цэнтнераў буркоў і буркоў з гектара, Зялёнавай абралі Зялёну Жур.

Участак, на якім зялёна амагалася за 500 цэнтнераў гародніны, адваў ў 4 гектары. Зялёна палаяла, з вясені не была апрацавана і як толькі на-цішлела, поле зарасло пырнікам. Вяс-ню на гэтым участку вывезлі гной і зааралі. Зялёна рукамі па каліну вы-брала з зямлі кожны карышны.

Глебу так добра ўгноілі і апра-цавалі, што на пяты дзень пасля сін-тэзавалі дружныя парасткі гаро-дніны. Не паспелі яны добра а-вясніцца, як узялі гародніну, сінтэ-зіравыя рост і паверхня глебы за-цвярдзела.

— Гэта нас не спужала, — га-варыць Зялёна, — мы ўсе як адна вышлі на барацьбу з гэтым на-чэпем і рутыні грабавым разлі-зіжам.

Паўтара месяцаў участак не ба-чыў дажэ, прыходзіла паліваць

уручную. Без дажэ пасевы пачалі жоўкнуць і калі 30 проц. пасохла. Страта хоп аднаго бурака не да-да матчынасці выканаць зялёну ў-а-тага на сабе абавязальнасць. Але зялёна і тут знайшла выхад — пасе-лі ў парніках буркі і такім чынам атрымалі пасадачны матэрыял, якім пачынулі высыхаць каліны.

На гародніне з'явілася капус-над блыха. Усё зялёна зноў мабілі-залася на барацьбу з гэтым шкод-нікам і рукамі сабралі да аднаго ву-сеня, пасля чаго правялі надворку буркоў пеламі і жыжы.

— Не верылася, — гаворыць Зя-лёна Жур, — што пасля ўсяго га-тэта будзем мець гародніну, але на-ша работа марна не прапаа. Бура-кі і бурка ўдзял апацціі за на-шу ўдзельную работу, атрымалі больш, чым меркавалі.

20 вясны выбраў першы 0,85 гектара і атрымалі з іх 350 цэнтне-раў чыстых буркоў. Выбралі такса-ма 1 гектар буркі, які даў 600 цэнтнераў. Усяго мы куем з 4 гекта-раў атрымалі 2200 цэнтнераў ко-раньшодаў.

— Першы вопыт нашай работы, гаворыць далей Зялёна, паказвае, што можна атрымаць яшчэ вышэйшы ўраджай і мы на 1937 год мяркуем атрымаць не менш 1000 цэнтнераў.

Апрача штодзённай работы на по-лі, жанчыны зялёны Зялёны Жур за-ймаюцца ў стратковы гуртук, хо-дзяць у школу, павышаюць свой агульнаадукацыйны ўзровень, а ма-дальсменны наведваюць школу літ-беса. Пры саўтасе арганізаван гур-ток па вывучэнню польскай мовы, а таксама гурток «чарногата крыла». Зялёнавай Зялёна Жур асабіста за-ймаецца з 7 неспелымі дзяўчкамі, вучыць іх чытаць і пісаць.

Д. МАЛЕВІЧ, Саўтас «Паласянічы», Старадарожскага раёна.

Тав. ГАНЧАРЭВІЧ Аляксей Сцяпанавіч, асцяпаў калгас «Чырвоны Сцяп», Калгасіцкага сельсавета, Барысаўскага раёна; яго зялёна ўраджай бульбы да-сінгуў 3348 пудоў з гектара.

Тав. ШАРШІНІЎ Манцес Каранавіч, асцяпаў калгас «Большык», Выт-чэскага сельсавета, Барысаўскага раёна; у яго зялёна ўраджай бульбы да-сінгуў 3348 пудоў з гектара.

ЦІКАВЫЯ ЭКСПАНАТЫ

ВІЦЕБСК. Вопытнікі Віцебскага раёна рыхтуюць цікавыя экспанаты да раённай і ўсесаюзнай сельска-гаспадарчай выставак.

Настаўнік Сельскай школы-ко-муні тав. Алейчык прадставіць на выставку ядзяны агра-тэхнічны ад 80 да 100 грамаў кожнай. Гэта раз-вудат правядзенага ім вопыту скрываваў гатунку «авінаркуса» з «ячменна-бульбачным».

Сярод яго экспанатаў будзе фі-гураваць 177 гатункаў пшэніцы, вышэйшай 27 дзяржавы свету. Сярод іх пшэніца, растуца ў Сі-«правіна», «мелантопу», «гер-ленкур» і інш. Гэтыя гатункі пшэ-ніцы добра акліматызаваны ў Ві-цебскім раёне і даюць надзвычай-ны ўраджай: кожнае зерне дае 5—6 сплёў, а колас — ад 80 да 100 зярнят.

Выключна цікавым будзе экспанат крушаной культуры паўднёвых краін «амарант», таксама акліматы-заванай тав. Алейчыкам. «Амарант» мае выгляд манной крупы, дзе до-брыя смакавыя якасці і вялікі ўра-джай. З аднаго сямейка выціскаюць у макавае верне атрымліваюцца 400 грам крупы. Сярод яго экспанатаў будзе таксама дэманстрацыя вы-рашчанага ім тэхнічнай культуры «канатнік», валаню якога ідзе на выраб пажарных рукавоў і мек-віны.

Многа экспанатаў даюць на вы-стаўку вопытнікі, загадчыкі хатні-цкай калгасі імя Монара, Сельска-гаспадарскага тав. Разумоў-скі. Сярод іх — пшэніца, вырашчана-я з семечка і даўша ўраджайна-я горш, чым пры пасадцы лукавіцамі.

Вага кожнай такой пшэніцы скла-дае 70 грамаў. Рана вырашчаныя па-мідоры па тэорыі сталінскага развіцця раслін асцяпаў Лысенка. Ужо ў ліпені месяцы калгас ад прапаных на рынку гэтых памідораў атрымаў прыбытак у суме 13 тыс. рублёў.

Сярод яго экспанатаў будзе так-сама красавіца на выставку вы-рашчаныя ім ячменныя шыякі пры-шчэпкі дачка. Каштоўнасць тэтага вопыту заключаецца ў тым, што звычайна прышчэпка дачка робіцца на другі і трэці год пасля пасеву сямейка, ён-жа зрабіў прышчэпку ў першы год пасеву сямейка. Такіх ячменей вырашчана ў калгасе больш 1.000 штук.

Калгаснік-вопытнік т. Стрылю-коў (калгас «1-е мая», Старадзельскі сельсавет) прадставіць на выставку экспанаты вырашчаныя ім паўд-вай культуры баклажана, а таксама гуркоў. Гуркі з асобных участкаў даўлі назмерна вялікую вагу: паўта-ра кілограма кожны гурок. Сярод вырашчаных ім гуркоў ёсць таксама і яновіцы.

Асабліва вялікую цікавасць будзе мець экспанат вінаграду, вырашча-ны ў сваім гародчыку аматарам-са-даводам работнікам адукацыйнай фа-брыкі т. Пімафеевым. Вырашчаны ім вінаград лічыцца адзін з лепшых у вінаграду, які расце на поўдні. Тав. Пімафееў мае таксама вырашчаныя ім экзотычныя куставыя ружы і га-тунку «белая дружка». Сям'я руж да-сінгуў з 3 метраў і вышэй. Азіж ку-ст дае да 600 кветкавых бут-наў.

Арм. ЗАРУБЕЖНЫ, Вл. ВОЛЬНЫ.

500 ЦЭНТНЕРАЎ БУЛЬБЫ З ГЕКТАРА

У адказ на задачу, пастаўленую любімым правядором таварышом Сталінным аб тым, каб у бліжэйшым 3—4 гады дасягнуць галоўную выт-ворчасць хлеба да 7—8 мільярд пудоў, і са сваім зялёным абавязаваліся дабіцца з гектара 500 цэнтнераў бульбы. Ініцыятыву маю патрымаў брыгадзір паліводнай брыгады Флор Казіміравіч Забалотні.

Для рэкорднага ўраджаю бульбы адваў 3 гектары зямлі, на якой у мінулым годзе, быў надзвычайны ўраджай буркоў, памідораў, гуркоў. Калгаснікі зялёна — Шакавец Ана-стасія, Румінава Зялёна, Януш-коўская Марыя, Шакавец Зялёна, Сяміажа Аня, Шакавец Фёкла, Пі-мафеева Еўгенія, Лебедзева Пелагея, Пімафеева Ольга і Прахараўніч Ана-стасія — па-судзілі зямлі за агра-вучобу. Іх цікавілі пытанні: як

угнаенне, падыргаць насенне і т. д.

Выпрацавалішы канчатковы агра-план, зялёна прынялася за яго ажы-цвядзенне. Удзаста прапаравалі ў ўсёй правялі ворына на глыбінку 15 сантыметраў, пасля чаго рассе-лі суперфасфат і разлілі на 5 цэн-тнераў на кожны гектар і паўтара забаранавалі. Пасля ўсёй плошчы разлілі на граві, у якія пакавалі на кожны гектар па 30 пудоў по-пелу, а перад пасадай унеслі па 50—60 вазоў гною з торфам і па 5 цэнтнераў калійнай солі.

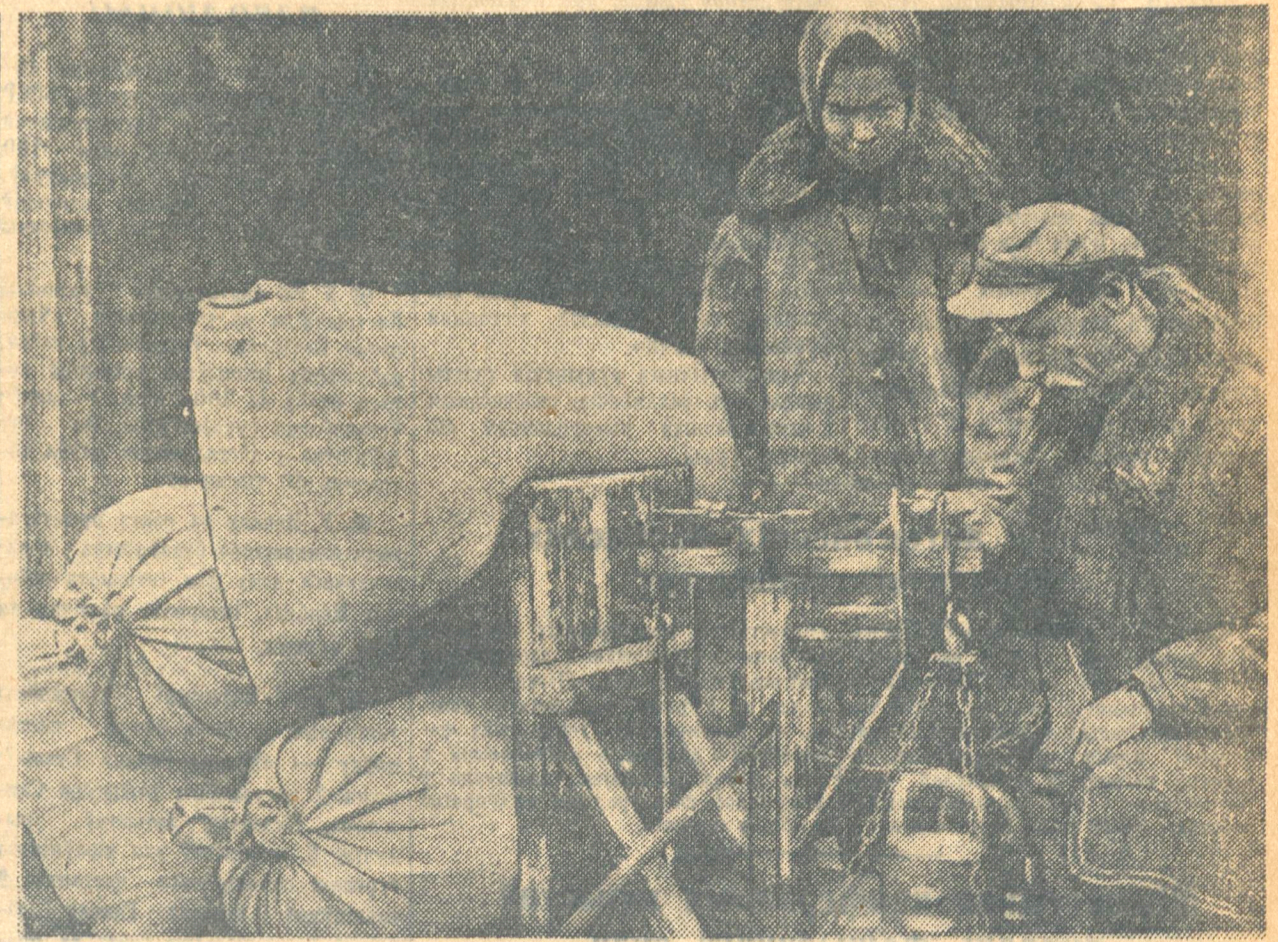
Для пасадкі браў здаровую до-браякасную бульбу «Вольтава». Граві-ці ў часе пасадкі бульбы апрацо-валішы грабамі. Ва ўсёй работе мы ліквідавалі абвясніцы. Рабочыя кал-гасніцы мела замацаваны за ёй ўча-стак, за які яна і адказвала. На працягу ўсяго вегетацыйнага перы-яду бульбу адзіраў раз матчылі, тры разы ачухвалі і чатыры разы па-лалі. Гэтым мы зніжылі пустазале, і ўсе пажыўныя матэрыялы поўнасьцю ішлі на развіццё бульбы.

1 кастрычніка былі ўбраны іх ат-рыманы 30 тав. З аднаго з іх ат-рымана 452 цэнтнера, а з другога — 536 цэнтнераў. Прыёмка бульбы праводзілася спецыяльнай камісіяй.

У нашай рабоце было шмат не-даздак. Мы выпусцілі такія важ-нейшыя агра-тэхнічныя меры-пры-емствы, як апрацаванне насення, зяб-і-ва ўчастка з вясені і т. д. і самае галоўнае, што калі пачаліся палы-выя работы, то агра-вучоба зусім не праводзілася. На гэтым зялёна мно-га чаго страціла.

Я без усялякай рызыкі зараз біру абавязальнасць у будучым годзе даць 600 цэнтнераў бульбы з гекта-ра. Гэтай лічбы я дабіся та, што-б там ні было.

Зялёнавай калгас «Маян со-цыялізма», Прыгароднага сель-савета, Барысаўскага раёна, Андрэй Андрэевіч ЦІМАФЕЕВ.

Да ўстаўлення ў калгас Ольга РУСАКОВІЧ была самай бядзейшай у вёсцы Луцкіна, Асініцкага раёна. Сапраўд-нае жыццё яе пачалося толькі ў калгасе ў мінулым годзе яна выпрацавала найбольшую колькасць прададзень і ячменя і пера-мала мільярдныя записак збожжавых. І ў гэтым годзе Ольга РУСАКОВІЧ атрымала на працягу года хлеба, што яе хопіць не толькі на працы сабе, але і на продаж дзяржаве. НА ЗДЫМКУ: тав. РУСАКОВІЧ ат-рымала аванс у лік выпрацаваных прададзень.

НАСТАЛА ШЧАСЛІВАЕ ЖЫЦЦЁ

Зямля ў калгасе «Чырвоны каст-рычнік» (Будкашальскага раёна) супакаяецца. Не апрацуй яе як след, не дай ёй дастаткова ўгнае-ння — і ўраджай будзе мізэрным. Але калгаснікі ўзялі на сабе аб-вясніцтва амаганца за багаты ста-лінінскі ўраджай. Яны вазілі на готу зямлю шугуны ўгнаення, да-ставалі з вёзак торф-пергамент, аб-ралі попель, які яны маюць лепш ап-рацоўвалі готу зямлю. Калгаснікі прымуцілі зямлю даць высокі ўра-джай.

Асабліва вялікіх поспехаў дабі-ўся калгас па Ільму. Умела яго тут вырашцілі, па ўдзаста апрацо-валішы. У мінулым годзе самы най-вышэйшы пудоў валакна быў 11, а сёння — 26.

Па плану калгас павінен прадаць Загалоўны 75 цэнтнераў валакна, але прадаць у два разы больш.

Дзякуючы добрай апрацоўцы Іль-новаласна павялічылася ў шмат разоў прыбытак калгаснікаў ад Ільму.

Калі-б калгас здаваў валакна 10 пудоў, як гэта было летас, дык за кілограм валакна атрымліваў-бы 1 руб. 60 кап., а зараз атрымлівае ад 2 руб. 55 кап. да 10 руб. за кіло-грам.

3 кожным годам павышаецца ўраджай у калгасе, павышаецца вага прададзень, паліпаўнаецца жыт-цё калгаснікаў.

Вось калгаснік Пётр Петрачэнка мае са сваёй жонкай у гэтым годзе больш за 500 прададзень. Яго сям'я жыць удастаток, радасна і шчаслі-ва. А так жыць цяпер кожная кал-гасная сям'я ў арцелі «Чырвоны Кастрычнік».

А што Петрачэнка меў у міну-лым? Была ў Петрачэнка невялікая хатняя хата, да невялікай ка-валачка прадсядальнай зямлі. Баць-ка Петрачэнка забіў конь на ляс-скай канопні. Асцядзела сям'я.

Цяпер сярод шырокіх калгасных па-лёт, шпрых калгасных хат, якіх толькі ў зялёна, тупыць новы радасны спеў, спеў пра шчаслівае жыццё, пра вялікага Сталіна, які вывёў тысячы абавязальных на но-вы светлы шлях, даў шчаслівае ра-даснае жыццё.

Добра жыць цяпер на свеце — за калгасцаў сталі. Даў шчаслівае жыццё Нам таварыш Сталін.

С. ШУШКЕВІЧ.

ЧАТЫРЫ КІЛОГРАМЫ ЗБОЖЖАВЫХ НА ПРАЦАДЗЕНЬ

УЗДА. Калгас «Памілі Леніна» сельскагаспадарчы год закончыў з вялікімі поспехамі. Усе дзяржаўныя паставі, натуральна МТС выкана-ны на 10 дзён раней установаўле-на тэрміну. Добры ўраджай забяспе-ціў калгаснікам магчымасць атры-маць на прададзень збожжавых звыш 4 кілограм, бульбы 9 кілограм і гра-шыма 60 кап.

Сям'я калгасніка Кашчеля на вы-працаванні 1.400 дзён атрымала вер-навых 56 проц., бульбы 126 проц. і грашыма 840 руб. Да канца года будзе мець яшчэ не менш 100 пра-дадзень.

Са дня на дзень у калгасе растуць рады стаханавцаў — лепшых лю-дей калгасных пацёў. Ужо зараз з 350 калгасных дзяроў налічваецца 920 стаханавцаў і 150 удзельні-цаў. За добрую работу, правільнае і ўмелае кіраванне, НВБ БССР унагара-дзіў старшынню калгаса Якевіча ганаровай граматай.

Калгас мае вялікую конагалоўную ферму, дзе налічваецца 300 ко-наў, дзе вялікую МТС, сумшук, лес-пільны завод, мыльню, яноўную са-роднюю саміагалоўную школу, асада-на 10 гектараў зямлі малым са-дама.

У гэтым годзе пабудавана новая лазня, вялікі кароўнік і электра-станцыя. Калгаснікі даўно забяспі-лі пра лутыны. Кожны вёсчар у хатах запальваюцца лампачка Ільча. Яна таксама асвятляе кароўнік, канюшні і іншыя гаспадарчыя будыні.

Пан не даў ні капейкі на пахаван-не. Прышлася матым прадп-а-ношні пахаванні, каб пахаван-не было. З сям'і год прышлось Пе-трачэнка, які і бацьку, і іці батра-чы. Сям'я Петрачэнка жыла ў вечных недастатках.

Барка Ніканана, адназначна на Ільму, мае ўсяго 18 год. Яна дзяў-ка Кастрычніка. Яна толькі на рас-казах ведае, як жылося ў мінулым. Бацька яе меў усяго паўтары дзе-сяціны зямлі, служыў справеку па-стухом. Жыццё было напружаным.

А хто ў гэтай вёсцы жыў лепш? У больш вёсцы Дзямчэнка-радка хто меў больш за дзесяць дзесяціны зямлі. Усё вёска ішла на заробкі да пана. Усё ў вёсцы было нізкім і неспаспелым.

Зараз у калгасе яноўная сярэ-няя школа. У ёй вучацца дзеці. Вучацца таксама ў калгасе і не-спелым і малалісным дзе-сяціны.

Калгаснікі жыюць цяпер радас-на і шчасліва. З кожным годам ў-раджае зямля, з кожным годам узнікае культурнасць. Ямадла ўжо ёсць такіх калгаснікаў, у якіх ёсць свае бібліятэкі і патэфоны. Раней ад гэтых і не снілі дзур-чана.

Кожная сям'я вышэйшае газету. У калгасных хатах чыста і культур-на, шмат у яго яны абсталяваны новай мэбляй.

Цяпер сярод шырокіх калгасных па-лёт, шпрых калгасных хат, якіх толькі ў зялёна, тупыць новы радасны спеў, спеў пра шчаслівае жыццё, пра вялікага Сталіна, які вывёў тысячы абавязальных на но-вы светлы шлях, даў шчаслівае ра-даснае жыццё.

Добра жыць цяпер на свеце — за калгасцаў сталі. Даў шчаслівае жыццё Нам таварыш Сталін.

С. ШУШКЕВІЧ.

ТЫСЯЧНІК

Ільча з вясны тэтага года ў Старадарожскай машынатрактарнай станцыі была разгорнута вялікая работа па ўдземе ўраджайнасці, і за павелічэнне норм выпрацоўкі на трактар. Трактарысты ўзялі абавяз-насць даць на трактар тысячу гектараў.

Такое-ж абавязальнасць ўзяў і Мікола Гуткоўскі.

На калгасных палях ішла ўспра-тава барацьба трактарыстаў за вы-па-нае абавязальнасць. Кожную па-ціху выпушчаў білетам ходу сацыялістычнага спарова і па-брыгадах. Адначасна перадавалі. Узяваліся адстаючы.

Гуткоўскі вельмі неспакоўся з першых дзён работы. Участак, на якім ён працаваў, быў не зусім яшчэ працоўным. Часта буксавалі трактар. Ніх не ўдавалася даць высокай дзённай выпрацоўкі, пера-расходвалася тавара.

У гэты час аператыўны білетань даводзіў да ведама кожнага трак-тарыста аб ходзе сацыялістычнага ў трактарных брыгадах. Гуткоўскі за-галова браўся, чытаючы білетань: таварыш абганяе яго, ён лічыць самым адстаючым.

— Што будзем рабіць, Мікола? Бачыш, як абстаўляе, — непа-коўся напарнік Гуткоўскага — Імелічэны Ілья.

Гуткоўскі сурова хмурў бровы і скрозь зубы адказаў:

— Беражы толькі машыну. Быць не можа, каб мы не нагналі. На-ро-дні...

І праз тры-чатыры дні Гуткоўскі нагнаў перадышкі. Спачатку яго трактар пачаў выконваць норму ў паўтара разы, потым — у два і ў тры...

Чарговы аператыўны білетань хо-ду сацыялістычнага спарова і па-ціху прынес да яго радасную вестку. Гу-ткоўскі стаў першым. Ён асмяяўся хлопца ад радасці. Кінуў звышні голасам сваёму напарніку:

— Бачыш, Ілья, я і казав, што нагонім. У нас ужо выпрацавана чатырыста сорок сем, а ў астатніх самае большае — трыста дваццаці.

— Але да тысячы дзёнак яшчэ. Мікола Гуткоўскі настойліва за-стаўся за тысячы гектараў. Яго тра

